

Note 4 - Kapitaldekning

SpareBank 1 SMN benytter interne målemetoder (Internal Rating Based Approach) for kredittrisiko. Bruk av IRB stiller omfattende krav til bankens organisering, kompetanse, risikomodeller og risikostyringssystemer. Fra 31. mars 2015 har banken tillatelse til å benytte Avansert IRB for de foretakporteføljene som tidligere ble rapportert etter grunnleggende IRB-metode.

Per 31. desember 2017 er kravet til bevaringsbuffer 2,5 prosent, systemrisikobuffer 3,0 prosent og den norske motsyklisk kapitalbuffer 2,0 prosent. Disse kravene er i tillegg til kravet om ren kjernekapital på 4,5 prosent, slik at samlet minstekrav til ren kjernekapital er 12,0 prosent. I tillegg har Finanstilsynet fastsatt et pilar 2-krav for SpareBank 1 SMN på 2,1 prosent med virkning fra fjerde kapital 2016. Totalt minstekrav til ren kjernekapital, inklusive pilar 2-kravet, er dermed 14,1 prosent.

Motsyklisk kapitalbuffer økte fra 1,5 prosent til 2,0 prosent med virkning fra 31. desember 2017.

SpareBank 1 SMN har reklassifisert to fondsobligasjoner fra og med fjerde kvartal 2017. Sammenligningstall er omarbeidet. For ytterligere detaljer se note 1 regnskapsprinsipper.

Fra fjerde kvartal 2016 er differensierte satser på motsyklisk buffer trådt i kraft. For engasjementer i andre land benyttes den motsykliske kapitalbuffertsatsen som er fastsatt av myndighetene i vedkommende land. Dersom landet ikke har fastsatt sats benyttes samme sats som for engasjementer i Norge med mindre Finansdepartementet fastsetter en annen sats. For fjerde kvartal 2017 er morbanken under unntaksgrensen slik at den norske satsen benyttes på alle aktuelle engasjementer. For konsern er beregnet vektet motsyklisk kapitalbuffer på 2,0 prosent.

Deler av konsernets fondsobligasjoner og ansvarlig lån er utstedt i henhold til gammelt regelverk. Disse har vært gjenstand for nedtrapping med 40 prosent i 2016 og 50 prosent i 2017. Nedtrappingen øker med ytterligere 10 prosent for hvert år. Per 31. desember 2017 hadde morbanken 450 millioner kroner i fondsobligasjoner som vil være gjenstand for nedtrapping. Tilsvarende for ansvarlig lån er 659 millioner kroner.

Morbank			Konsern	
31.12.16	31.12.17	(mill. kr)	31.12.17	31.12.16
14.166	15.372	Sum balanseført egenkapital	17.510	16.253
-950	-950	Hybridkapital inkludert i egenkapital	-993	-950
-470	-522	Utsatt skattefordel, goodwill og andre immaterielle eiendeler	-984	-741
-	-	Andel av fond for urealiserte gevinster i tilknyttede selskap	117	117
-609	-893	Fradrag for avsatt utbytte og gaver	-893	-609
-	-	Ikke-kontrollerende eierinteresser bokført i annen egenkapital	-565	-425
-	-	Ikke-kontrollerende eierinteresser som kan medregnes i ren kjernekapital	324	220
-29	-30	Verdijusteringer som følge av kravene om forsvarlig verdsettelse	-41	-48
-190	-350	Positiv verdi av justert forventet tap etter IRB-metoden	-333	-248
-	-	Verdiendring på sikringsinstrumenter ved kontantstrømsikring	7	-
-	-	Fradrag ren kjernekapital for vesentlige investeringer i finansinstitusjoner	-212	-337
11.917	12.627	Sum ren kjernekapital	13.938	13.233
950	950	Fondsobligasjon	1.427	1.358
483	459	Fondsobligasjon omfattet av overgangsbestemmelser	459	483
13.350	14.036	Sum kjernekapital	15.824	15.073
		Tilleggs kapital utover kjernekapital		
1.000	1.000	Ansvarlig kapital	1.615	1.698
673	561	Ansvarlig kapital omfattet av overgangsbestemmelser	561	673
-256	-254	Fradrag for vesentlige investeringer i finansinstitusjoner	-254	-256
1.418	1.307	Sum tilleggs kapital	1.922	2.116
14.768	15.343	Netto ansvarlig kapital	17.746	17.189

		Minimumskrav ansvarlig kapital			
1.065	978	Spesialiserte foretak		1.107	1.206
1.064	1.098	Foretak		1.113	1.102
1.270	1.370	Massemarked eiendom		1.892	1.753
85	90	Massemarked øvrig		91	88
1.223	1.198	Egenkapitalposisjoner IRB		1	3
4.707	4.733	Sum kredittrisiko IRB		4.205	4.153
5	3	Stater og sentralbanker		3	5
73	80	Obligasjoner med fortrinnsrett		146	130
426	429	Institusjoner		331	340
5	0	Lokale og regionale myndigheter, offentlige foretak		4	7
45	44	Foretak		245	253
0	1	Massemarked		388	179
13	13	Engasjementer med pant i fast eiendom		193	342
245	232	Egenkapitalposisjoner		344	338
86	70	Øvrige eiendeler		166	178
898	872	Sum kredittrisiko Standardmetoden		1.820	1.772
35	16	Gjeldsrisiko		18	36
-	-	Egenkapitalrisiko		22	5
-	-	Valutarisiko		1	1
334	341	Operasjonell risiko		510	479
51	52	Risiko for svekket kredittverdighet for motpart (CVA)		117	84
-	-	Overgangsordning		784	574
6.026	6.015	Minimumskrav ansvarlig kapital		7.478	7.103
75.325	75.182	Beregningsgrunnlag		93.474	88.786
3.390	3.383	Minimumskrav ren kjernekapital, 4,5 prosent		4.206	3.995
		Bufferkrav			
1.883	1.880	Bevaringsbuffer, 2,5 prosent		2.337	2.220
2.260	2.255	Systemrisikobuffer, 3,0 prosent		2.804	2.664
1.130	1.504	Motsykliskbuffer, 2,0 prosent (1,5 prosent)		1.869	1.332
5.273	5.639	Sum bufferkrav til ren kjernekapital		7.011	6.215
3.255	3.605	Tilgjengelig ren kjernekapital etter bufferkrav		2.721	3.022
		Kapitaldekning			
15,8 %	16,8 %	Ren kjernekapitaldekning		14,9 %	14,9 %
17,7 %	18,7 %	Kjernekapitaldekning		16,9 %	17,0 %
19,6 %	20,4 %	Kapitaldekning		19,0 %	19,4 %
		Uvektet kjernekapitalandel			
133.514	145.821	Balanseposter		210.764	194.324
8.234	7.112	Poster utenom balansen		9.295	10.068
-690	-902	Øvrige justeringer		-1.580	-1.388
141.058	152.032	Beregningsgrunnlag for uvektet kjernekapitalandel		218.479	203.005
13.350	14.036	Kjernekapital		15.824	15.073
9,5 %	9,2 %	Uvektet kjernekapitalandel (Leverage Ratio)		7,2 %	7,4 %